vode, nam bo seveda posoda manjkala, sadjevec bo manj trpežen in manj sposoben za promet in to bo škoda, ki smo si ji naredili sami. Ker izdeluje manj trpežen sadjevec, ga tudi, češ, saj se ne bo dolgo držal, bolj hitro porabijo, ko pa bi bilo potrebno in primerno Ker je tak sadjevec mnogi slabši, se zanj tudi težje najd kupec. Da pa bo sadjevec res vzoren moramo izpolniti natanko sledeče pogoje:

1. Sadje mora biti zrelo, torej ga moramo, posebno pozne vrste, pozno obirati.

2. Obrano sadje se mora vležati in tako na kupu popolnoma dozoreti. Ta točka je jedna najvažnejših, ker je ravno od nje odvisna kakovost sadjevca.

3. porabi se naj samo zdravo (ne gnilo) sadje, ki pa se naj prej opere.

4. Sadje se mora mešati, oziroma pridati se mu morajo one tvarine, ki naredijo, da je sadjevec trpežen, da se prej sčisti in da dobi prijeten okus.

Tukaj pridejo v prvi vrsti kisline vpoštev. Sladka jabolka in hruške, ki imajo medel okus in ki dajo malo trpežen, črnikast in sluzav sadjevec, se naj zmešajo s kislimi, naj se jim doda ribez, vinska kislina v napol zrelem grozdju (tudi martiščak je dober za to) ali čista vinska kislina, ki je računimo 100—250 g na hektoliter sadjevca. Plemenite vrste jabolk imajo navadno že po naravi malo črešlovine, zato dodajemo bridko sadje jabolke, hruške, kutine brez lupin, nešplje, trnoljice i. t. d. 5% ali pa dodamo čiste črešlovine, ki je računimo 3 do 10 g na hektoliter. Ori drozganju se lahko ti sadeži prej zmešajo, ali pa se napravi posebe iz njih sok in tega se doda 5% sadjevcu. Tak sadjevec je n. pr. iz lesnik, ki se dolgo drži, lepo izčisti in ki ima zelo prijeten okus. Čisto črešlevino (kupljeno v taninu ali v izvlčeku iz vinskih peček i. t. d.) dodamo narejenemu sadjevcu le tedaj, če je to potrebno.

5. Zelo se priporoča, da pustimo drozgo stati kakih 24 ur pri miru, posebno pri poznem sadju, in če ni vreme ravno pretoplo; to pa se ne sme nikdar zgoditi pri hruškah, ker so preobčutljive.

6. Če povzročimo krepko vretje s tem, da dodamo močen kvas, če pustimo, da dostopa zrak in da ima sadjevec dovolj toplote.

7. Če sadjevec pravočasno pretočimo, ko je prvič povrel in pustimo, da potem stoji v velikih, a vedno vrhano polnih posodah na hladnem. Razume se samo po sebi, da moramo pri stiskanju paziti na snago.

Sadne tropine v zadjem času po deželi precej žgejo, da dobijo žganjico za domačo potrebo. Tudi se v letih, ko je malo krme, lahko z uspehom skrmijo. Tako lahko ima ob znižanem izvozu dežela več koristi, kakor pa da gre kolikor mogoče mnogo sadja na tuje.

V Mariboru, 9. julija 1908.

J. Belle.

Kako se sejejo jabolčne peške.

Piše Škerlec v Vičančih pri Veliki Nedelji na Spodnjem Štajerskem.

Previdno in pametno vsadi drevo,
Ga skrbno obdelaj, hvaležno ti bo.

Ta izrek naj bi vsak zemljiški posestnik imel vedno pred očmi, kajti sadjereja je posebno na Spodnjem Štajerskem še komaj v začetku svojega razvoja. Zato nameravam spisati nekolikoliko stvkov iz lastnih izkušenj, kako se pride najceneje do sadnih dreves. Sicer ne trdim, da bi bila ta pisava za vsacega, kajti pregovor pravi: enemu se dopade črna, drugemu bela ali rdeča krava. Prepričan pa sem, da bodeš, dragi sadjerejec, ugodnejše uspehe dosegel, ako se bodeš ravnal po mojih lastnih dolgoletnih izkušnjah. Pomagaj si sam in božja roka ti bode delila obilnega sadu. Kraj, kateri je posajen s sadnim drevjem, je podoben zemeljskemu raju; zemljišče, oziroma posestvo brez sadnih dreves pa puščavi. Brežne travnike in pašnike zasadi z drevjem in če ob stezah narediš drevorede, ne bodeš s tem prikrčil nobenega prostora. Imel bodeš ravno tak travnik in pašnik; da, še veliko več pridelkov potegneš iz zemlje, ker spodaj predilaš seno, zgoraj pa trgaš jabolke, katere za gotov denar prodaš. Pomisli, kako dobra in zdrava hrana so jabolka v zimi. Tudi jabolčnica ti ne bode presedala. Navadno pa ti denarne moči ne dopuščajo, da bi si nakupil potrebnih dreves za saditev — ali kaj zato — saj si jih lahko doma vzgojiš.

Ravno tako sem delal tudi jaz, ker tudi jaz nisem kapitalist. Ali ne delaj tako, kakor sem opazoval nektere kmetovalce. Posadil je kruljevo drevo, katerega je izkopal v gozdu, v tako majhno jamo, kakor bi hotel pokopavati crknjeno kuro. Ko je bil z delom gotov, je velel temu sirotnemu drevesu: ako hočeš rasti, rasti, ako ne, pa me piši v uho. Potem pa ga je prepustil vetrovom in božji volji. Kaj nastane iz takega drevesa in koliko bo koristilo, to si lahko vsaki sam izračuni. Zato pa pomni: ako hočeš imeti lepo in zdravo sadno drevje, mu stori vse, česar potrebuje in odstrani vse, kar mu škoduje.

Vsa jabolčna drevesa se razvijejo iz peške. Iz malega zraste veliko. Zato moramo peške shranjevati, da jih posejemo ob ugodnem času. Ako pa si nameravaš napraviti večjo drevesnico (množina naj se ravna, kolikor ti čas dopušča drevesa skrbno in ob pravem času obdelati), tedaj presejaj jabolčne tropine od zrelega sadja z velikim rešetom. Tropine pa ne smejo biti užgane, kajti potem izgubijo peške življenjsko moč kaljenja. Ako so peške v sredini žolte, tedaj niso več za setev. Peške moramo hraniti na suhem in zračnem prostoru. Zemlja, kjer bodeš sejal peške, mora biti dobro obdelana in zagnojena. Najbolje bi ti kazalo, da jih posejaš na stare zeljnate grede. Zelo dobro je, ako spraviš v zemljo kalij, fosforjevo kislino in apno, katero snovi posebno potrebujejo mlada drevesa. Zato posejaj na to že obdelano zemljo Tomaževo žlindro in kalijevo sol. Recimo za en ar kakih 5 kg vsakega.

Potem pa na drobno podkoplji ta umetna gnojila. Meseca novembra, preden začne zemlja zmrzavati, zjamičkaj po čez precej plitvo ter nasuj dobro sprhnetega komposta. Jamice naj bodo kakih 20—25 cm druga od druge, potem pa posejaj peške na kompost in jih zasuj na prst debelo z zemljo. Da ti ne bodejo kure razdrapale zemlje, pokrij celo sadnico z borovico, katere lahko pustiš do spomladi. Tudi pred mišjim nosom so peške bolj zavarovane. Konci aprila bodeš z veseljem zagledal iz peške rojeno drevesce, katero ti poreče: „Tukaj sem!“

Kakor je ravnati z malim otrokom, tako moraš ravnati tudi z malim drevescem. Samo si ne more pomagati. Ako opustiš dobro vzgojo pri malem otroku, pri mladi živini in malem drevesu ne bodeš imel zdravega, čvrstega človeka ne močne živine in lepega tržnega drevesa. — Izruvaj plevel skoz celo leto pri mladih drevesih in imej jih v snagi. Odkopavati moraš večkrat v letu ob suhem vremenu, da spraviš zrak k koreninam, ki ga željno pričakujejo. Varuj pa te bog, da bi smukal listje s teh dreves. Kar so pri tebi pljuča, to je listje na drevesih. K tako lahkim delom si lahko privadiš otroke. Ali vadi jih po malem, da jih ne spačiš. Dovoli vsakemu posebej mali del grede in s tem jim vsadiš v srce ljubezen do sadjarstva. Ako ti otrok delo dobro opravi, pohvali ga. Na ta način se bode sadjereja razširila in bode nam in našim potomcem prinesla veliko sreče.

Vsako dobro delo ti bog že na tem svetu obilno poplača. Imej vedno pri sadjereji misel: „kar bom delal, naredim dobro.“ Površno obdelovanje je samo napol storjeno delo in boljše je, da se nič ne stori. Sedi med tem časom raje za peč ali pa v senco kakega divjega drevesa, kajti ako ne delaš dobro, si nakopavaš jezo in sam sebi škodo, drugim pa iztrgaš iz srca ljubezen in veselje do drevesnice. Potemtakem bi prišla sadjereja na najnižjo stopinjo. Dobro storiš, ako zalivaš drevesca z gnojnico, kateri primešaj polovico vode; ali tega ne delaj ob vročih urah. Ako pa zapaziš na drevju listne uši (grinto) in krvne uši, poškropi jih takoj z škropivom, katerega naredi tako-le: 1½ kg mazljivega mila [Schmierseife] (ne navadno milo) in 1 kg tobakovega izvlečka (Tabakextrakt,) katerega dobiš v glavnih prodajalnah duhana. To zmešaj s 100 l vode. Dobro za škropljenje so vinogradske škropilnice. Dokler se kažejo še ušice, ponovi škropljenje vsakih 3—4 dni. Na vsak način pa moraš škropiti tako, da zadeneš listje od vseh strani; drugi dan pa poškropi listje z navadno vodo, da ga opereš.

Ako bodeš z drevesi pravilno ravnal, bodeš imel že isto jesen do en meter visoka drevesa, katera se bodejo veselo smehljala vsakemu, ki jih bode gledal. S tem bi bila dela v prvem letu dokončana.

Sadi fant v mladosti dreva,
Da na starost te ne žuli reva.

Loterijske številke.

Gradec, dne 5. septembra: 39, 16, 89, 15, 90.
Trst, dne 12. septembra: 35, 89, 82, 83, 86.

Listnica uredništva in upravništva.

D. K. P. štev. 12904. Plačano do 1. 12. 1908 Lepa hvala! — **St F. štev. 4695.** Svoto 4 k dobili. Plačano do 1. 11. 1910. — **Štev. 14098 Trst.** Plačano do 1. 4. 1909. Lepa hvala. — **A. Jontez, Osterfeld:** Plačano do 1. 2. 1909. — **Kuder Jos. Ernij:** Plačano do 1. 9. 1908. — **Potisek Jos. Gladbe** **16805:** Dne 26. junija poslane 2 k smo vpisali za n ročnino, ker ni bilo označeno na poštni nakaznici, zah naj bode denar. Plačano do 1. 2. 1909.

Na prodaj

posestvo v najboljšem stanu, vse zidano, meri 10 oralov gozda, njiv, travnikov; lep sadonosnik, se naredi lahko 10 polovnjakov mošta; cena 5.400 kron. — Proda **Lenart Gumpol v Podgorja pri Slov. Gradcu.** 672

Sodi,

dobri (weingrün) 600 do 700 litrov se prodajo za 8 vinarjev pri litru pri **J. Gedliczka** v Ormužu. 671

Viničarska družina

z 4 do 5 delavskimi močmi se sprejme za vinograd v spodnjem Leskovcu. Vpraša se pri upravništvu „Štajerca“. 670

Mlinarski pomočnik,

pridni, kateri razumi vse na paromlini, z dobrimi spričevali se takoj sprejme v Veliki Nedelji; plačilo ugodno. — Tudi

učenec 674

se takoj sprejme; biti mora od dobrih starišev. Več se izve pri upravn. „Štajerca“.

Pekovski učenec 640

se takoj sprejme. Plača 1 K na teden. Pekarija **Anton Gotthardt, Gradec, Leadpl. 28.**

Iščem

manjše gospodarstvo blizo železniške postaje, v najem. Pismene ponudbe pod **J. G. 42,** poste restante, **Laporje.** 663

Klosterneuburške mostne tehtnice 637

od 80 vin. naprej se dobivajo pri **J. Gspalt,** zlatar in optik v **Ptuju.**

Pridni viničar

z 4 do 6 delavskimi močmi, se sprejme pri vinogradskem oskrbništvu g. **Karola Scherbaum v Framu** Več se izve pri g. **Jožefu Wratschko,** trgovcu v Ptuju. 675

Malo posestvo

blizo cerkve, obstoječe iz ... sadonosnika in nekaj ora... zemlje, v dobrem stanu ... proda zaradi odhoda. Kup... pogoji se izvedo pri **Vidu Ko...** lončarju na Hajdinu pri Ptuj...

1 kolarski učenec i... 2 pivovarnarska učenca 6...

iz dobrih družin, se tak... sprejmejo. Vpraša se pri kme... tijski zadrugi (Landwirtschaft... Genossenschaft) v Velikov...

V Sevnici!

Mešetar dal se je razglasiti, ... mešetari za grunte, bise ... mline, pa nima pravice, ... nima koncesije. Nima prav... od nobene kupčije nič račun...

Posestvo

na Pragerskem (Pragerhof) ... prodaj, blizu kolodvora no... poslopje z 4 sobami, sposob... za vsako obrt, 1 joh zemlje... lep vrt. Cena 8000 K, — ... travnik zraven. Dopise sprej... **F. Š. št. 55 Pragerhof** pos... restante. 6...

Lepa gostilnica v Gradcu 6...

v neposredni bližini „Industrie... halle“ z vrtom za sedeti in ... zelenjavo, z mesno zelhar... itd., dobri položaj, se zara... bolezni s koncesijo in pos... štvom po ceni proda. Ku... **Fuchs, Graz.** Steyrergasse 6...

Pohištva!

v veliki zalogi, kakor tu... **matrace, divani, otročje p... stelje, posteljne vloge, po... zglavnike** itd. itd. po najni... ceni, tudi na obroke, pripo... roča **P. Srebre v Maribor... Tegetthoffova cesta 23.** 6...

Mlinsko orodje.

Prodam za mline, ki se sam... na kamenje mele, vsakovrstn... orodje, kamene, kolesa, kiš... za melo, stange itd., vse ka... se potrebuje za mlin. **Konra... Wernig,** mlinarski mojster ... Ormužu (Friedau). 67...

Gostilna z mesarijo

se s 1. novembrom da v najem. Vpraša se pr... g. **Johann Sauer,** Hotel Meran, Maribor. 67...

Sode

dobre, brez napake, transportne sode od 60... do 700 litrov, proda

C. Fürst et Söhne

v Ptuju. 67...

Dobra gostilna

se da izobraženi, oženjeni dvojici z malo obiteljo, katera je nemškega in slovenskega jezika zmožna, ima veselje do gostilniške obrti in kavcijo, pod jako ugodnimi pogoji na račun. — Dopisi se naj pošljejo na lastnico gospo **Amalijo Rupnik,** nadučiteljevo soprogo v **Vitanji** pri Celju. 68...

Sladki vinski mošt

graščinsko blago	K 24·—
„ risling	K 42·—
kmetsko blago	K 18·—
stara vina	K 40·—
50% pristna slivovka in tropinovec	K 98·—

pri 100 litrih.

Tudi se proda stare

dobre sode

od 300 do 900 litrov po nizki ceni pri

J. Kravagna, Ptuj.

Prilična prodaja!

Prodam svoj **umetni mlin,** zvezan z žago za dile in kovačnico, zelo krepka vodna moč na reki Labudski (Lavantfluss), 15 minut od železnice. Nadalje drugo posestvo na istem potoku, kjer je dobiti istotako krepka vodna moč. Nadalje gospodarsko posestvo, 3 minute od železnice, 50 oralov zemlje z stavbiščem za kolodvorsko restavracijo. Vse z »fundus instructus«, tudi vsako posestvo samo. Vpraša se pod »Gute Existenz«, poste restante, Lavamünd, Koroško. 45...